Приватне майно чи професійна торгівля? Швейцарське податкове питання

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Для фізичної особи — резидента Швейцарії це питання вирішує, чи є прибуток від криптоактивів звільненим від податку приватним приростом капіталу за ст. 16 абз. 3 Федерального закону про прямий федеральний податок (DBG), чи оподатковуваним доходом від самозайнятості за ст. 18. У другому випадку додатково сплачуються внески на соціальне страхування.[1] Циркуляр Федеральної податкової адміністрації Швейцарії (ESTV) № 36 від 27 липня 2012 року встановлює «безпечну гавань»: платника податків, який відповідає всім п'яти критеріям, вважають приватним інвестором без подальшої перевірки. Невідповідність критеріям «безпечної

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

гавані» не робить платника професійним трейдером. Вона відкриває загальну оцінку, у якій суди зважують ті самі показники.[2]

П'ять критеріїв «безпечної гавані» такі: строк володіння щонайменше шість місяців; обсяг операцій за податковий період не більш ніж уп'ятеро перевищує вартість портфеля на початок періоду; прирости капіталу становлять менше 50 % чистого доходу; відсутнє боргове фінансування (або інвестиційний дохід перевищує проценти); деривативи використовуються лише для хеджування. Криптоактиви ставлять під тиск кожен із них. Винагороди за стейкінг та аірдропи в будь-якому разі є доходом. Надання ліквідності автоматизованому маркетмейкеру породжує безперервні мікротранзакції, які формально можуть порушити тест обороту, хоча платник нічого не робить. Кантони визнали, що автоматичне ребалансування протоколом не є торгівлею з боку платника, хоча практика неоднакова.[3]

Послідовність

1. Розрахуйте п'ять критеріїв Циркуляра № 36 за податковий рік на основі записів гаманців і бірж. Якщо виконано всі п'ять, задекларуйте прибутки як звільнені від податку, а активи — для податку на майно, і збережіть розрахунок.
2. Якщо один чи кілька критеріїв не виконано, оцініть загальну картину: частоту й обсяг операцій, строки володіння, використання позикових коштів, деривативи для спекуляцій, систематичний метод, зв'язок із професійною діяльністю (керуючий криптофондом, що торгує особисто, у зоні ризику), а також те, чи потрібна торгівля для підтримання рівня життя платника.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

3. Розмежуйте події отримання доходу та події відчуження. Стейкінг, проценти за кредитування, комісії за надання ліквідності, аірдропи за зустрічне надання та винагороди за майнінг є оподатковуваним доходом на момент отримання за ринковою вартістю незалежно від статусу трейдера. Хардфорки й аірдропи без зустрічного надання ESTV розглядає як дохід на момент отримання, хоча в кантонах є відмінності.[4]
4. Якщо загальна оцінка вказує на професійну торгівлю, змоделюйте наслідки: податок на доходи за граничними ставками на чистий прибуток, можливість вирахування збитків, внески AHV близько десяти відсотків і можливість переносити збитки на сім років уперед.
5. Розгляньте структурні рішення до кінця року: перенесення активної торгівлі до компанії (корпоративний податок у Цузі низький, дивіденди оподатковуються частково), відмову від спекуляцій деривативами, подовження строків володіння.
6. Якщо суми значні, запросіть попереднє податкове роз'яснення в кантональної податкової адміністрації. І Цуг, і Цюрих видають роз'яснення щодо статусу трейдера, а роз'яснення, обов'язкове щодо розкритих фактів, усуває ризик перегляду заднім числом.[5]

Показник	**Вказує на приватне майно**	**Вказує на професійну торгівлю**
Строк володіння	Здебільшого понад шість місяців	Дні чи тижні
Оборот відносно портфеля	Менше п'ятикратної початкової вартості	У багато разів більше

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Показник	Вказує на приватне майно	Вказує на професійну торгівлю
Частка в доході	Прибутки менше половини чистого доходу	Прибутки — основний дохід
Фінансування	Власні кошти	Маржа, кредити, протоколи позик
Деривативи	Лише хеджування	Безстрокові ф'ючерси (perpetuals), опціони для спекуляцій
Метод	Епізодично, «купи й тримай»	Систематично, боти, арбітраж
Професія	Не пов'язана	Трейдер, керуючий фондом, маркетмейкер

Запитання клієнта

«Я запускаю арбітражного бота на трьох біржах зі своєї квартири в Цузі. Торік він заробив 400 000 швейцарських франків. Це не оподатковується?» Майже напевно оподатковується. Оборот бота на порядки перевищить п'ятикратний поріг, строк володіння вимірюється секундами, а метод систематичний. Прибуток є доходом від самозайнятості, з якого сплачуються податок на доходи та внески AHV. Краще запитати, чи не варто з 1 січня запускати бота через цузьку GmbH. Тоді прибуток оподатковуватиметься корпоративним податком за сукупною ставкою близько 12 %, а особисте оподаткування відкладається до розподілу.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Примітки

1. Direct Federal Tax Act від 14 грудня 1990 р. (DFTA; DBG, SR 642.11), ст. 16 абз. 3 і ст. 18 абз. 2; див. частину G, розділ II. ↩
2. Циркуляр ESTV № 36 від 27 липня 2012 р., Gewerbsmässiger Wertschriftenhandel, розділ 3; робочий документ ESTV щодо криптовалют від 27 серпня 2019 р. (оновлений 14 грудня 2021 р.) застосовує циркуляр до криптоактивів; див. частину G, розділ II. ↩
3. Практику кантонів Цуг і Цюрих порівняно в частині G, розділи II і III. ↩
4. Робочий документ ESTV щодо криптовалют, розділи 2.3–2.6; див. частину G, розділ II. ↩
5. Швейцарську практику попередніх податкових роз'яснень пояснено в частині G, розділ I. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.